

Het UBO-register

Wat?

Nieuw voor VZW's is het verplicht inwinnen en bijhouden van informatie over de uiteindelijke begunstigden van de VZW. Deze informatie moet vervolgens elektronisch worden overgemaakt in het UBO-register (Ultimate Beneficial Owner / register uiteindelijke begunstigden).

De verplichtingen hierrond vinden we terug op verschillende plaatsen: in het nieuwe Wetboek vennootschappen en verenigingen, in de zogenaamde "Witwaswet"¹ en de bijhorende koninklijke besluiten, waarvan het meest recente dateert van september 2020.

FAQ's – Veel gestelde vragen
<p>Waarom werd deze verplichting ingevoerd?</p> <p>Deze verplichting is opgelegd door Europa, meer bepaald door de Vierde en Vijfde Anti-witwasrichtlijn. Hierdoor moeten de lidstaten ervoor zorgen dat informatie inzake de UBO wordt bijgehouden in een centraal register. De informatie die daarin verzameld wordt, moet toereikend, accuraat en actueel zijn. Dit kadert in de bestrijding van witwaspraktijken en terrorisme: men wil zicht krijgen op de mensen achter bepaalde constructies.</p>

Wie is een uiteindelijke begunstigde?

Het klinkt een beetje tegenstrijdig om te spreken van een "uiteindelijke begunstigde" in een VZW. In een VZW geldt immers een winstuitkeringsverbod.

Toch legt de voornoemde wet én het nieuwe Wetboek onderstaande verplichtingen op aan VZW's.

De uiteindelijke begunstigden worden dan gezien als de personen die "zeggenschap of beslissingsrecht" hebben over de VZW en meer bepaald kunnen beslissen "hoe het vermogen van de VZW kan worden gebruikt om het belangeloos doel te realiseren".

De voornoemde wet omschrijft duidelijk wie de uiteindelijke begunstigden zijn in een VZW in vier categorieën. Het volstaat deze categorieën te overlopen en toe te passen op de desbetreffende VZW.

Het gaat om:

Uiteindelijke begunstigden VZW	Toepassing
- de leden van het bestuursorgaan ²	= diegenen die als lid van het bestuursorgaan benoemd zijn en gepubliceerd zijn in de bijlagen Belgisch Staatsblad
- de leden van het dagelijks bestuur	= diegenen die als lid van het dagelijks bestuur benoemd zijn en gepubliceerd zijn in de bijlagen Belgisch Staatsblad
- de natuurlijke personen of, wanneer deze personen nog niet werden aangeduid, de categorie van natuurlijke personen in wier hoofdzakelijk belang de VZW werd opgericht of werkzaam is	= bv. een ziek kindje waarvoor een benefiet wordt georganiseerd in een speciaal opgerichte VZW = bv. een school in de vorm van een VZW die voor leerlingen zorgt = bv. een ziekenhuis in de vorm van een VZW die voor patiënten zorgt. ...
- andere personen met zeggenschap.	= bv. personen die achter de schermen feitelijk zeggenschap hebben, personen die via andere rechtspersonen VZW's controleren,...

² Hierin zitten de personen die de VZW kunnen vertegenwoordigen vervat aangezien er in het nieuwe Wetboek geen algemene vertegenwoordiging van niet-bestuurders meer mogelijk is.

Let op! Indien een bepaalde persoon tot meerdere van bovenstaande categorieën behoort, dan moet diezelfde persoon meerdere keren geregistreerd worden, nl. in elke categorie waartoe hij/zij behoort.

Verplichtingen voor het bestuursorgaan

Het bestuursorgaan van de VZW moet verschillende zaken doen:

1. Bepaal wie de uiteindelijke begunstigden zijn.

Gebruik hiervoor bovenstaande tabel.

2. Informeer de uiteindelijke begunstigden van je VZW

Informeer de uiteindelijke begunstigde over de rechten en plichten als UBO. Informeer hen over het feit dat:

- de VZW verplicht zal zijn om de gevraagde informatie mee te delen in het kader van het UBO-register;
- de gegevens geregistreerd en opgeslagen zullen worden;
- de Administratie van de Thesaurie belast is met het beheer van het register en dat men de Algemene Administratie van de Thesaurie kan bereiken op het volgende adres: ubobelgium@minfin.fed.be;
- er bepaalde entiteiten toegang hebben tot het register;
- men recht heeft om kennis te nemen van de gegevens die geregistreerd staan;
- gevraagd wordt om gegevens te corrigeren als ze niet juist zouden zijn;
- de gegevens een bepaalde termijn (in principe 10 jaar) bewaard worden.

3. Verzamel de nodige gegevens

De VZW moet de nodige gegevens verzamelen. Zij kunnen die opvragen bij de betrokken uiteindelijke begunstigden.

Het betreft minstens volgende gegevens:

- naam en eerste voornaam;
- geboortedatum;
- nationaliteit(en);
- volledige verblijfsadres;
- de datum waarop hij uiteindelijke begunstigde van de VZW is geworden;
- Rijksregisternummer of bisnummer, en waar van toepassing elk vergelijkbaar identificatiemiddel dat wordt afgeleverd door de staat waar hij verblijft of waarvan hij onderdaan is;
- de categorie(ën) van UBO's waartoe men behoort.

Indien de benoeming van bestuurders en dagelijks bestuurders rechtsgeldig zijn neergelegd via de geijkte aanvraagformulieren I en II (bij oprichting of later), dan staan de bestuurders en dagelijks bestuurders reeds in de KBO. De KBO is gekoppeld met het UBO-register. Indien men inlogt in het UBO-register kan men deze personen gewoon aanvinken, zonder de diverse aparte gegevens nogmaals te moeten ingeven.

4. Verzamel bewijsdocumenten en geef ze door (=nieuw vanaf 11.10.2020)

Verzamel bewijsstukken, zodat je kan aantonen dat de gegevens adequaat, accuraat en actueel zijn. Dit is een bijkomende verplichting vanaf 11 oktober 2020. Het is de bedoeling dat men deze bewijsstukken in het UBO-register kan uploaden.

Sinds kort bestaat er echter ook een link naar het Belgisch Staatsblad:

Informatieplichtigen en hun mandatarissen hebben momenteel de mogelijkheid om te bevestigen dat de informatie die opgenomen is in het Belgisch Staatsblad adequaat, nauwkeurig en actueel is voor het UBO-Register. Zo hoeven ze geen bewijsstukken toe te voegen indien deze reeds beschikbaar zijn in het Belgisch Staatsblad.

FAQ's – Veel gestelde vragen

Welke bewijsstukken worden bedoeld?

De minister van Financiën antwoordde op een Parlementaire Vraag van Steven Matheï dat deze documenten, "afhankelijk van het specifieke geval", kunnen slaan op "een kopie van het aandelenregister, de statuten, een aandeelhoudersovereenkomst, een notariële akte of elk ander document". Voor VZW's zal het vooral gaan om de statuten en benoemingsbesluiten.

5. Maak de gegevens over aan het UBO-register en hou ze up-to-date

Indien je de uiteindelijke begunstigen nog niet registreerde in je VZW, doe dat dan zo snel mogelijk. Indien er gegevens wijzigen, moeten de veranderingen online ingegeven worden binnen de maand.

Bevestig jaarlijks!

Na het invoeren van de gegevens moet de juistheid van die gegevens jaarlijks worden bevestigd. Voor die jaarlijkse bevestiging is er een knop in het online register voorzien. Vanaf het moment dat men gegevens wijzigt begint een nieuw jaar te lopen.

Wie moet de gegevens overmaken in het UBO-register?

Het is de taak van het bestuursorgaan en de wettelijke vertegenwoordigers aldaar om de registratie te doen in het UBO-register. Daarnaast is het mogelijk om elektronisch via de toepassing:

- een intern mandaat te geven
- een extern mandaat te geven (bv. aan een consultant, boekhouder,...)

Praktisch gezien is het zo bv. perfect mogelijk dat een (correct gepubliceerde) bestuurder van de VZW de nodige formaliteiten vervult.

Wie kan UBO-register raadplegen³?

Het spreekt voor zich dat het UBO-register kan geraadpleegd worden door de bevoegde autoriteiten zoals de fiscus, de politie, het openbaar ministerie,...

Daarnaast kunnen ook anderen dit register raadplegen, wanneer zij de informatie nodig hebben voor hun verplicht "cliëntenonderzoek". Denk maar aan accountants, notarissen, advocaten, ...

Vervolgens elk lid van de bevolking, maar voor een VZW beperkt tot de gegevens van bestuurders en dagelijks bestuurders (de eerste twee categorieën).

Daarnaast kunnen ook andere personen het register raadplegen als ze een legitiem belang kunnen aantonen (dit is strenger dan bij vennootschappen, daar kan iedereen het register raadplegen). Een legitiem belang is o.a. voor een natuurlijke persoon het bewijs dat activiteiten worden uitgevoerd die verband houden met de strijd tegen het witwassen van geld, de financiering van terrorisme en de verbonden onderliggende criminele activiteiten.

Tenslotte kan elke natuurlijke of rechtspersoon die een schriftelijke aanvraag indient bij de Administratie van de Thesaurie toegang hebben tot het register met betrekking tot een trust, fiducie of soortgelijke juridische constructie die zeggenschap heeft in een andere dan in het WVV bedoelde vennootschap of rechtspersoon of in een andere juridische entiteit, hetzij door rechtstreekse of indirecte eigendom, met inbegrip van het houden van toonderaandelen, hetzij via zeggenschap met andere middelen.

FAQ's – Veel gestelde vragen

Zijn de persoonsgegevens dan voor al deze personen helemaal openbaar?

Nieuw is dat iedereen niet alleen de actuele gegevens, maar ook de historiek kan raadplegen. Daarnaast zijn niet alle gegevens voor iedereen helemaal zichtbaar. De bewijsstukken die een VZW moet uploaden zijn bv. enkel raadpleegbaar door de bevoegde autoriteiten. De gewone leden van de bevolking kunnen bv., wat VZW's betreft, enkel de bestuurders en dagelijks bestuurders raadplegen.

Deadline?

De registratie van de uiteindelijke begunstigen door elke bestaande VZW moest een eerste keer gebeuren voor 30 september 2019.

Vervolgens moeten aanvullingen en/of wijzigingen gebeuren **binnen de maand**.

Jaarlijks moet men de juistheid online bevestigen. Hiervoor ontvangt men een melding in de eBox (online portaal). Vanaf het moment dat men gegevens wijzigt, begint een nieuw jaar te lopen.

³ Art. 7 KB e.v.

Sancties!

Let op. Zorg dat deze verplichting nauwgezet in het bestuursorgaan wordt opgevolgd. Bij niet naleving kunnen leden van het bestuursorgaan persoonlijk gestraft worden.

Sancties	
Administratieve boete (WVV)	- geldboete van 50 euro tot 5.000 euro
Strafrechtelijke sancties	- geldboete van 250 tot 225 000 euro

Ook de uiteindelijke begunstigen die hun gegevens niet overmaken aan de VZW, kunnen een administratieve boete krijgen van 250 euro tot 50.000 euro (!).